

WEST-FRIES ZORGPLATFORM

Henk van Gerven (SP) over het landelijke zorgbeleid

Wethouder Marcel Olierook over de gevolgen lokaal

Loes de Kleijn (Abvakabo) over mogelijkheden verzet

/ pagina 2

/ pagina 3

/ pagina 4

Een korte terugblik bijeenkomst vrijdag 18 oktober

Op vrijdag 18 oktober vond op initiatief van twee afdelingen van de Socialistische Partij een informatie- en actiebijeenkomst plaats over de bezuinigingen in de zorg waar met name de gemeenten mee geconfronteerd te worden. Doel van de avond was, naast het informeren over de gevolgen van het huidige beleid voor de zorg in West-Friesland, het opzetten van een nieuw, regionaal zorgplatform **Wij Zijn De Zorg**. De opkomst was goed met zo'n 50 mensen.

Op de avond spraken naast Tweede Kamerlid en oud-huisarts Henk van Gerven, zorgwethouder Marcel Olierook en organisator Loes de Kleijn van AbvaKabo FNV ook veel mensen uit de zorg zich uit over de vaak nijpende situaties die ontstaan als gevolg van de bezuinigingen.

In deze nieuwsbrief kunt u alle verhalen nog een rustig nalezen. Zo leest u over de achtergronden van de landelijke bezuinigingen: is de zorg nu werkelijk onbetaalbaar geworden? Wat houden de bezuinigingen in? Verder lichten we de gevolgen voor gemeenten toe. Welke keuzes moet een wethouder gaan maken? Wat kan er nog wel? En wat niet meer? Tot slot zijn er de zorginstellingen zelf.

Alex Smit (voorzitter SP-afdeling Hoorn) opent de bijeenkomst / foto: JvT

Hoe stellen zij zich op in de discussie over de bezuinigingen. Hoe kun je je als werknemer in de zorg verzetten tegen het beleid dat in de managementkamers wordt vastgesteld. Een inspirerend voorbeeld van hoe werknemers het verzorgingshuis Sarphatius bezetten en zo het management dwongen om het gesprek aan te gaan.

Vervolg op 18 oktober

Naast verslag doen van alles dat we op de bijeenkomst van 18 oktober hoorden, kijken we natuurlijk juist ook vooruit. Wat zijn de ideeën voor het platform? Wanneer komen we weer bij elkaar en wat gaat daar dan besproken worden?

Oprichting van het zorgplatform

Tijdens de bijeenkomst hebben zich voldoende mensen aangemeld die zich actief willen inzetten voor het zorgplatform. Op korte termijn zal de eerste bijeenkomst worden gehouden waarbij besproken wordt wat de concrete doelstellingen worden van het Zorgplatform.

Wilt u zich aanmelden voor een

(actieve) bijdrage aan het platform, stuur dan even een e-mail naar lgreefkes@sp.nl met uw gegevens. Ook als u op de hoogte gehouden wilt worden van de verdere activiteiten.

De eerste bijeenkomst vindt plaats op 13 november 2013 in Hoorn. Er zijn al wat ideeën.

LEES VERDER OP BLZ. 5 >

Van Gerven: 'Hoezo, de zorg is onbetaalbaar?'

Tijdens de bijeenkomst sprak Tweede Kamerlid voor de SP en oud-huisarts Henk van Gerven uitgebreid over de keuzes die landelijk gemaakt worden voor wat betreft de toekomst van de zorg. Tegelijkertijd vraagt hij zich af: is onze zorg nu daadwerkelijk zo duur vergeleken met onze buurlanden? Ook geeft hij als lid van de oppositie in de Tweede Kamer zijn visie op het gevoerde zorgbeleid. Wat moet er volgens de SP gebeuren?

Kamerlid Henk van Gerven in gesprek met andere aanwezigen / foto: JvT

Van Gerven is sinds 2006 Tweede Kamerlid voor de SP en was daarvoor wethouder en huisarts in de gemeente Oss. Hij vertelt hoe veel mensen zich zorgen maken over de zorg. Niet alleen zou de zorg te duur worden, ook zouden mensen te veel gebruik maken van de zorg.

Maar wordt de zorg nu daadwerkelijk onbetaalbaar? Welbeschouwd zijn de zorguitgaven gemeten aan de groei van het nationale inkomen van Nederland (Bruto Binnenlands Product, BBP) in de periode 2000-2013 beperkt gestegen. De uitgaven bedragen met jaarlijks ruim 70 miljard euro circa 12% van het BBP. Daarmee zitten we op hetzelfde niveau als ons omringende landen als Duitsland, België en Frankrijk.

Waar we ons geld aan uitgeven is een politieke keuze. Als we niet 6 miljard zouden bezuinigen maar extra zouden investeren in onze gezondheidszorg stijgen de uitgaven naar 13% van het BBP. Bovendien valt er veel te besparen door te stoppen met de concurrentie en marktwerking,

artsen in loondienst te laten werken en het aanpakken van de topinkomens.

Een ander aspect dat vaak genoemd wordt als het gaat om de zorg, is dat er geen solidariteit meer bestaat. Een aantal aanwezigen is het hier mee eens. En wel om de reden dat een deel van Nederlanders hun ziektekosten(-verzekering) niet meer kunnen opbrengen. Van Gerven stelt dat de solidariteit er nog wel degelijk is, ze wordt alleen door allerlei misstanden in de zorgsector danig op de proef gesteld. Niet alleen door het eigen risico in de zorg, dat per januari verhoogd wordt tot 360 euro. Hij noemt de veel te hoge vergoedingen voor specialisten, verspilling in de zorg en het feit dat verzekeraars zo'n 10 miljard euro hebben opgepot, geld dat bestemd is voor de zorg. In discussie komt ook de pgb (persoonsgebonden budget) ter sprake. Mensen krijgen vaak grote sommen geld, bestemd voor de zorg van hun naaste, in beheer. Lang niet iedereen kan hier goed mee omspringen, wat misbruik in de hand speelt.

Terug naar de bezuinigingen. Het kabinet wil jeugdzorg, dagbesteding en huishoudelijke zorg (thuiszorg) overhevelen van provincie en Rijk naar de gemeenten, ze worden gedecentraliseerd. Hoewel hij op zich vindt dat zorg vooral lokaal (op wijkniveau) moet worden georganiseerd, kleven er grote bezwaren aan de decentralisatie. Het recht op zorg vervalft.

Op het budget dat de gemeenten ontvangen voor de zorgtaken wordt drastisch bezuinigd. Zo wordt op de AWBZ, zoals dagbesteding 25% gekort, op de jeugdzorg 15% en op de huishoudelijke verzorging maar liefst 40 procent. Dat terwijl gemeenten nog lang niet zijn toegerust op deze taken. Die zullen de eerste periode veel meer geld kwijt zijn om zich er een weg in te banen. Ondertussen is het budget dat gemeenten ontvangen niet geormerkt als zijnde geld voor zorgtaken. Een gemeente kan het dus ook gebruiken om bijv. een weg aan te leggen. De wetten die dit alles regelen moeten nog door de Tweede en/of Eerste Kamer geloodst.

Olierook: 'We leveren in op keuzevrijheid zorg'

Per 1 januari 2015 krijgt iedere Nederlandse gemeente er een aantal nieuwe taken bij op het gebied van gezondheidszorg. Het gaat om taken als thuiszorg, jeugdzorg en psychiatrische hulpverlening. Gemeenten krijgen echter niet het volledige budget meegeleverd. Bij het overdragen van de taken wordt een bezuiniging ingeboekt die varieert van 15 tot 25 procent korting op het budget. Dit betekent hoe dan ook aantasting van het zorgaanbod, licht Marcel Olierook toe, wethouder Zorg en Welzijn in de gemeente Enkhuizen.

Als wethouder zou je het liefst het niveau van de zorg die we nu hebben, willen vasthouden of verbeteren. Helaas ontvangen gemeenten dus gemiddeld 20 procent minder geld voor dezelfde taken. Het gaat om een dermate hoog bedrag, daar kunnen gemeenten niet garant voor staan. Dat zou betekenen dat gemeenten massaal onder curatele zouden komen te staan.

Dat er minder geld gaat naar bijvoorbeeld dagbesteding, zal betekenen dat bepaalde instellingen voor specialistische dagbesteding de deuren zullen moeten sluiten. Helaas betekent dit wel dat mensen niet langer kunnen kiezen tussen verschillende instellingen. Hoe wrang dan ook, ziet Olierook ook mogelijkheden. In de huidige situatie is de dagbesteding erg versplinterd. Zo komt het vaak voor dat bewoners van gemeente A iedere dag naar gemeente B reizen om daar naar de dagopvang te gaan. Door dagbesteding centraal en

geclusterd te organiseren op één of meerdere plaatsen binnen een gemeente, kan geld worden uitgespaard op de dagelijkse lange taxiriten, maar kunnen er nog wel zo veel mogelijk mensen gebruik maken van de dagbesteding van de gemeente. Op die manier kan de schade nog zo veel mogelijk beperkt worden.

Dat betekent dat de wethouder met zorg in de portefeuille voor

gezien als het overgangsjaar. In 2015 worden gemeenten volledig verantwoordelijk. Daarbij wordt extra expertise ingeschakeld vanuit het werkveld.

Naast deze inspanningen om de kennis bij gemeenten op peil te krijgen, werken de zeven West-Friese gemeenten samen om te komen tot nieuwe afspraken met aanbieders van jeugdzorg, thuiszorg en dagbesteding. De

Wethouder Zorg Marcel Olierook vertelt over zijn dilemma's / foto: JvT

lastige keuzes komt te staan.

De wethouder vertelt dat gemeenten nog lang niet klaar zijn om de taken uit te voeren. Naar verwachting duurt het nog zeker zo'n tien jaar voordat de zorgtaken goed op de rails staan. Tot die tijd zijn gemeenten simpelweg extra geld kwijt om de overgang te bekostigen.

Hoewel de besluitvorming over de overheveling van zorgtaken nog niet eens door de Tweede Kamer is, moeten gemeente-ambtenaren nu al worden voorbereid worden op de nieuwe situatie. 2014 wordt namelijk

insteek daarbij is dat instellingen veel intensiever moeten samenwerken, dat daarbij de zorg die geboden wordt zoveel mogelijk moet worden ontzien en dat besparingen voornamelijk in de managementlagen gezocht moeten worden. Inmiddels is op het gebied van jeugdzorg al een akkoord bereikt.

Thuiszorgorganisatie Omring (al omstreden wegens de preventieve ontslagen) heeft nog geen gehoor gegeven. Toch zullen die ook spoedig in overleg moeten treden om nieuwe afspraken te maken.

Het wordt minder, maar mogelijk kan de schade beperkt blijven.

Loes de Kleijn: 'Organiseren personeel is stap één'

Een kleine maand geleden kondigde thuiszorgorganisatie Omring aan 200 tijdelijke krachten te ontslaan en bij de overige thuiszorgmedewerkers het loon met 20 procent te verlagen van 10 naar 8 euro in het uur. Afgelopen week kwam bij zorginstelling voor psychiatrische hulp RIBW het bericht naar buiten dat een groot deel van het verplegend personeel op straat komt te staan. "Preventieve ontslagen", heet het. Wat kun je als werknemer in de zorg, mantelzorger of verzorgde beginnen?

Tijdens de actiebijeenkomst bleek dat er bijna niemand van Omring Thuiszorgservice of RIBW aanwezig was. Medewerkers van het RIBW is verboden om naar buiten te treden over de interne gang van zaken en ook werknemers van Omring Thuiszorgservice zijn bang voor hun baan.

Het is niet uit te sluiten dat door de bezuinigen die het kabinet nu over de schutting gooit bij de gemeenten, nog veel meer mensen datzelfde lot beschoren is en dat de druk op de schouders van mantelzorgers verder toeneemt.

Er hoeft gelukkig niet lijdzaam te worden toegekeken hoe de zorg uitgehold wordt. Tijdens de actiebijeenkomst sprak organisator Loes de Kleijn van Abvakabo FNV over wat zij als thuiszorgmedewerker bij de grote zorginstelling Amsta Zorg voor elkaar kreeg.

Uit gesprekken met werknemers

Loes de Kleijn over ervaringen bij o.a. het Sarphatihuis, A'dam / foto: JvT

van verpleegtehuis Sarphatihuis blijkt dat de onvrede breed leeft. Men kampt onder meer met hoge werkdruk. Terwijl er juist geld beschikbaar is voor het inhuren van extra personeel. Amsta krijgt in totaal 4 miljoen euro, maar zet het geld niet in. Genoeg om voor te strijden, dus.

Wat opvalt is dat zorgverleners door alle werkdruk vaak erg op zichzelf zijn. Om dingen gedaan te krijgen, moet je druk kunnen uitoefenen. In je eentje kun je weinig beginnen. Dat geldt ook voor de vakbond, wanneer zij, zoals in het voorbeeld van Amsta Zorg aanvankelijk maar 11 procent van het personeel vertegenwoordigt. De werkgever roept daarop al gauw 'jullie vertegenwoordigen 1 op de 10 werknemers, wij de andere 9'.

Loes klopt aan bij de vakbond, die vervolgens ondersteunt bij het organiseren. Dit gebeurt door met vakbondsleden in gesprek te gaan en daarbij de vraag te stellen: 'hoeveel mensen kun je meekrijgen als we iets gaan ondernemen?'

Vervolgens wordt met hen weer contact gezocht, om te kijken of zij wilden meepraten over het verzet tegen het wanbeleid. Zo wordt langzaam een vakbondscomité opgericht.

Langzaam veranderde de organisatiegraad van 12 naar ruim 80 procent.

Eerst probeert men opnieuw met de Raad van Bestuur in gesprek te gaan. Geen reactie. Vervolgens zijn er handtekeningen ingezameld onder het personeel, waarop 180 van de 200 werknemers tekenen. Daarop wordt weliswaar gereageerd, maar nog altijd schamper. Er komt nog steeds geen extra personeel.

Na de handtekeningenacties zijn er vervolgens ook nog verschillende demonstraties gehouden, verspreid door Amsterdam. De opkomst varieerde van 200 tot zo'n 300 werknemers. Na enkele protestacties volgde er een grote bijeenkomst voor werknemers op een locatie vlakbij het eerder genoemde verpleeghuis het Sarphatihuis.

Tijdens de bijeenkomst bleek dat een aantal medewerkers van dit verpleeghuis een bezetting was begonnen. Onder de aanwezigen was veel enthousiasme om zich hier spontaan bij aan te sluiten. Eén en andere mondde uit in de wilde bezetting van het verpleeghuis Sarphatihuis, waarbij er spontaan 80 verpleegkundigen beschikbaar

waren voor het geven van zorg. Er was veel pers aanwezig (EenVandaag, AT5), wat de druk op de Raad van Bestuur verder opvoerde. Niet veel later kwam er een bestuurder aangereden om het gesprek aan te gaan. Vervolgens is er twee dagen lang gesproken, maar daar kwam helaas geen bevredigend resultaat uit voort.

De huidige stand van zaken is dat de burgemeester zich achter de medewerkers heeft geschaard na de bezetting van het stadhuis.

De AbvaKabo zet zich graag in voor ondersteuning van het West-Friese zorgplatform.

Zorgplatform: een kwestie van nu doorpakken

Welke activiteiten kan het nieuwe Zorgplatform West-Friesland allemaal gaan ontplooiën?

Tijdens de bijeenkomst is deze vraag meerdere malen gesteld. Uiteindelijk is het aan de mensen die zich verenigen in het zorgplatform wat er uiteindelijk op poten wordt gezet.

Er zijn talloze activiteiten denkbaar. Dat varieert van het organiseren van nieuwe bijeenkomsten, het houden van een petitie (zorgbreed of in bepaalde sectoren), het instellen van meldpunten voor misstanden en het houden van solidariteitsacties (bijvoorbeeld voor medewerkers wiens baan en/of inkomen op het spel staat). En uiteraard het werven van demonstranten voor de demonstratie van 30 november in Utrecht en de BASTA-bijeenkomst van 14 december in Alkmaar.

Daarnaast kan het zorgplatform ook functioneren als een soort denktank, die concrete verbetervoorstellen doet. Of insprekt bij raadsvergaderingen, zodra er belangrijke beslissingen worden genomen over de manier waarop

gemeenten beleid gaan uitvoeren. Kortom: het aantal activiteiten van het zorgplatform kan zo groot of zo klein zijn als de leden zelf willen. Hierover wordt meer helder zodra we opnieuw bij elkaar zijn gekomen. **De eerstvolgende bijeenkomst van het platform vindt plaats op 13 november in Wijkcentrum De Kersenboogerd in Hoorn.** Hierbij zijn alle mensen welkom die op actieve wijze een

bijdrage willen leveren aan het zorgplatform. Deze bijeenkomst wordt nog geïnitieerd door de SP, omdat wij uiteindelijk ook het initiatief namen voor de eerste bijeenkomst. De bijeenkomst daarna zal dan wat de SP betreft uitgaan van het platform zelf en georganiseerd worden door de betrokken zorgmedewerkers, mantelzorgers en mensen die verzorgd worden.

Gespreksleider bijeenkomst 18 oktober Margreet Keesman / foto: JvT

Colofon nieuwsbrief

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de SP, afdeling Hoorn e.o. (in samenwerking met afdeling Westfriesland-oost). De ontvanger is vrij om deze brief verder te verspreiden onder collega's, familie en vrienden. De redactie en vormgeving is verzorgd door Luciën Greefkes, onder dankzegging aan de sprekers tijdens de bijeenkomst van vrijdag 18 oktober.

Meer informatie of aanmelden voor het platform: lgreefkes@sp.nl